

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO- 573306-VI/07/KP

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 13 listopada 2008 r.

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej
Warszawa

Szanowna Pani Minister

Rzecznik Praw Obywatelskich jest zaniepokojony przedłużającymi się pracami legislacyjnymi, dotyczącymi nowelizacji przepisów określających kompetencje zawodowe psychologów, a w szczególności psychologów uprawnionych do wykonywania badań psychologicznych z zakresu transportu drogowego.

Z przekazanych informacji wynika, iż próby zmiany opisanej sytuacji związanej z niepowołaniem organów samorządu zawodowego psychologów podejmowane były już w 2003 r. jednak nie zostały one zakończone stworzeniem ram prawnych dla uzyskiwania kompetencji zawodowych przez psychologów, mających wykonywać badania psychologiczne z zakresu transportu i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W piśmie do Pani Minister z dnia 25 czerwca 2008 roku Rzecznik Praw Obywatelskich sygnalizował, iż do jego Biura wpłynęły skargi od osób, które ukończyły studia uzyskując dyplom magistra psychologii, ale nie uzyskały wpisu na listę psychologów uprawnionych do wykonywania badań psychologicznych kierowców, wskutek braku możliwości uzyskania poświadczenia kompetencji zawodowych. Przedstawiony problem nie dotyczy jednak wyłącznie tych osób.

W odpowiedzi z dnia 24 października 2008 r. Rzecznik został poinformowany przez Panią Minister o podjęciu prac nad projektem ustawy uchylającej obowiązującą ustawę o zawodzie psychologa. Jednak projekt tej ustawy był gotowy dopiero w lutym 2009 r.

Został on przedstawiony na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej jako projekt ustawy o uchyleniu ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów oraz o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym z dnia 17 lutego 2009 r.

Jak zasadnie zauważono w uzasadnieniu do projektu, obowiązująca ustawa o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów pozostaje w sprzeczności z prawem unijnym, na co zwracał uwagę, jeszcze na etapie prac sejmowych, Sekretarz Komitetu Integracji Europejskiej (pismo Pana Jacka Saryusza-Wolskiego Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej z dnia 25. 09. 2000 r.). Ponadto przedmiotowy akt prawny jest w wielu punktach niezgodny z dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych wdrożoną do prawa polskiego ustawą z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2008 r. nr 63, poz. 394) oraz z dyrektywą 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym. Zasadne jest także twierdzenie, zgodnie z którym ustawa ta z uwagi na jej liczne wady prawne od wielu już lat nie może być w praktyce stosowana. Pomimo obowiązywania ustawy nie jest, więc możliwe uzyskanie prawa wykonywania zawodu psychologa.

W projekcie proponuje się także wprowadzenie zmian do ustawy Prawo o ruchu drogowym. Zgodnie z art. 124a ust. 9 pkt 1 tej ustawy psychologiem uprawnionym do wykonywania badań psychologicznych i orzekania w zakresie zdolności do prowadzenia pojazdów mechanicznych jest osoba spełniająca m. in. wymóg posiadania prawa wykonywania zawodu psychologa. Przepis ten odsyła do ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów, w której mowa jest o przesłankach uzyskania prawa wykonywania zawodu. Zmiana art. 124a ust. 9 pkt 1 ustawy - Prawo o ruchu drogowym powinna umożliwić psychologom posiadającym tytuł magistra psychologii przeprowadzanie badań z zakresu psychologii transportu.

Jak wynika z informacji zamieszczonych na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w dniu 21 września 2009 r. projekt nowelizacji ponownie

został skierowany na Komitet Stały Rady Ministrów. Nowelizacja ustawy o zawodzie psychologa do dnia dzisiejszego nie została uchwalona.

Powyższe uwagi ponownie przekazuję Pani Minister stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001r., Nr 14, poz. 147 ze zm.) z prośbą o zajęcie jednoznacznego stanowiska w omawianym zakresie, a w szczególności poinformowanie Rzecznika o przyczynach zwłoki w przygotowaniu wskazanej nowelizacji oraz wyjaśnienie, w jakim terminie zostanie ona skierowana do Sejmu RP.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich